

Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce FARNÁ

Obecné zastupiteľstvo v o Farnej na základe § 9 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s použitím zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov vydáva tieto **Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Farná** (ďalej len „Zásady“).

Časť I. Úvodné ustanovenia

§ 1 Účel

Tieto zásady upravujú:

1. Postavenie a funkciu rozpočtu obce Farná (ďalej len „obec“).
2. Rozpočtový proces obce .
3. Zodpovednosť za rozpočtové hospodárenie obce .
4. Finančnú kontrolu.
5. Hospodárenie rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

§ 2 Pojmy

Na účely týchto Zásad sú definované nasledovné pojmy:

| | |
|--------------------|--|
| Rozpočet | Rozpočet obce je základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. |
| Viacročný rozpočet | Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky. |
| Rozpočtový proces | Rozpočtový proces je zostavovanie, schvaľovanie, plnenie vrátane zmien, vrátane prípravy a schvaľovania záverečného účtu obce. |

| | |
|------------------------------|--|
| Návrh rozpočtu | Návrh rozpočtu je ucelený súbor rozpočtových požiadaviek. |
| Rozpočtový harmonogram | Rozpočtový harmonogram je dokument, stanovujúci termíny plnenia jednotlivých úloh, ktoré vyplývajú z rozpočtového procesu. Rozpočtový harmonogram určuje výstupy úloh a zodpovednosť za ich plnenie. |
| Rozpočtová požiadavka | Rozpočtová požiadavka je súbor plánovaných výdavkov obce a súbor odhadov príjmov obce. Rozpočtová požiadavka sa predkladá v štandardizovanej forme. |
| Požiadavka na zmenu rozpočtu | Požiadavka na zmenu rozpočtu je súbor plánovaných výdavkov obce a súbor odhadov príjmov obce, ktorá sa líši od rozpočtovej požiadavky. Požiadavka na zmenu rozpočtu sa predkladá v štandardizovanej forme. |
| Finančné plnenie rozpočtu | Finančné plnenie rozpočtu je plnenie príjmov a výdavkov mesta podľa schváleného rozpočtu obce. |

Časť II. Rozpočet obce.

§3 Základné ustanovenia

1. Obec zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári.
2. Rozpočet obce sa zostavuje v súlade s platnou právnou úpravou najmenej na tri rozpočtové roky, ako tzv. viacročný rozpočet.
3. Viacročný rozpočet obce tvorí:
 - a) rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok,
 - b) rozpočet obce na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku,
 - c) rozpočet obce na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b).
4. *Súčasťou návrhu rozpočtu predkladanému pre obecné zastupiteľstvo je návrh rozpočtu v členení podľa bodu 3. tohto článku zásad. je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky*
5. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.
6. Rozpočet obce sa vnútorne člení na:
 - a) časť, ktorá obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
 - b) časť, ktorá obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
 - c) časť finančných operácií.
7. ***Rozpočet obce podľa odseku 6, par.3 týchto zásad sa predkladá na schválenie obecnému zastupiteľstvu minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.***
8. Rozpočet obce sa podľa odseku 6, par. 3 týchto zásad zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.
9. Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.
10. Obec zostavuje viacročný rozpočet **bez uplatňovania programu obce** počnúc zostaveným rozpočtom na roky 2017-2019 , a to na základu uznesenia obecného **zastupiteľstva č. 197/2016 .**

§4 Príjmy a výdavky rozpočtu

1. Príjmami rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jeho rozpočtových organizácií,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie rozpočtovej disciplíny uložené obcou/mestom,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitného predpisu,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- l) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení
- m) návratné zdroje financovania,
- n) združené prostriedky,
- o) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

2. Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností upravených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových / príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý mesto užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo VÚC, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,

- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce ,
 - g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
 - h) iné výdavky ustanovené osobitným predpisom,
3. Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie:
- a) právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce,
 - b) právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce za podmienok ustanovených **"VZN o poskytnutí dotácií PO a FO "** Tieto prostriedky podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytovaním nemožno zvýšiť celkový dlh obce.
 - c) ***Právnickej osobe, ktorej zakladateľom je obec, a právnickej osobe podľa odseku 4 možno poskytnúť dotáciu z rozpočtu obce len vtedy, ak táto právnická osoba nemá právoplatne uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie.***
4. **Výdavky na reprezentačné účely** môžu byť použité, ak si to vyžadujú politické, hospodárske, spoločenské alebo pracovné dôvody a to na:
- a) pohostenie pri oficiálnych návštevách a na ďalšie výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí, **či reprezentáciou obce** .
 - b) ***občerstvenie účastníkov porád, konferencií, odborných seminárov, zasadnutí OZ, komisií, a iných pracovných stretnutí. Pre účely týchto zásad sa za oficiálnu návštevu považuje tuzemská alebo zahraničná delegácia, ktorá prerokúva politické alebo hospodárske otázky obce, prípadne reprezentuje obec navonok v rámci cezhraničnej spolupráce , a na základe vzájomných zmluvných vzťahov obcí.*** Za občerstvenie sa považuje káva, čaj a iné nealkoholické nápoje, prípadne aj alkoholické nápoje a jedlo podľa povahy a dĺžky trvania akcie v primeranom množstve na počet účastníkov stretnutia ,delegácie , pobytu hostí.. Výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí sú výdavky na ich uvítanie, ubytovanie, stravovanie, dopravu, tlmočenie, vstupné na kultúrny program. Starosta obce môže delegácii v spoločensky nutnej miere poskytnúť primeraný dar. Vecné dary môže obec poskytnúť pri významných športových, kultúrnych a spoločenských podujatiach organizovaných na území obce, a v rámci reprezentácie obce navonok. Dar môže byť poskytnutý osobám reprezentujúcim obec , a pri príležitosti dosiahnutia významného životného jubilea alebo zamestnancovi pre odchode do dôchodku. Za úroveň a rozsah reprezentačných výdavkov zodpovedá starosta obce.
5. **Výdavky na propagačné účely** môžu byť použité na propagáciu a reklamu, ktorá bezprostredne súvisí s činnosťou obce/mesta, na novoročné pozdravy, inzerciu, internetovú stránku obce/mesta. vizitky, zastúpenie a účasť na výstavách a expozíciách, prepis šotov , a podobne, pričom výdavok na propagačné účely a reklamné predmety je v hodnote do 50 EUR na 1 ks predmetu, darčeka.

Časť III.

Rozpočtový proces

§5

Rozpočtový harmonogram

1. Rozpočtový proces sa riadi záväzným rozpočtovým harmonogramom, ktorý schvaľuje starosta obce.
2. Za vypracovanie rozpočtového harmonogramu, jeho každoročnú aktualizáciu a zverejnenie na oficiálnej stránke mesta zodpovedá starosta obce .

§6

Subjekty rozpočtového procesu

1. Na rozpočtovom procese sa podieľajú jednotlivé subjekty v rozsahu uvedenom v týchto Zásadách a v rozpočtovom harmonograme, a to:
 - a) Rozpočtová organizácie zriadené v pôsobnosti obce
 - Základná škola s VJM – Alápiskola , Farná č. 151
 - Základná škola , Farná č. 151
 - b) Obecný úrad
 - zamestnanec zodpovedný za rozpočet – účtovníčka obce
 - c) Starosta obce,
 - d) Obecné zastupiteľstvo,
 - e) Komisie obecného zastupiteľstva,
2. *Starosta obce v súčinnosti s účtovníčkou obce najmä:*
 - a) riadi rozpočtový proces,
 - b) predkladá návrhy rozpočtu na rokovanie Obecnému zastupiteľstvu,
 - c) predkladá návrhy na zmenu, úpravy rozpočtu na rokovanie Obecnému zastupiteľstvu,
 - d) predkladá vypracovaný návrh záverečného účtu na rokovanie Obecnému zastupiteľstvu.
3. *Obecné zastupiteľstvo najmä:*
 - a) schvaľuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok, zmeny rozpočtu a použitie rezervného fondu,
 - b) kontroluje finančné plnenie rozpočtu obce,
 - c) schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o použití mimorozpočtových peňažných fondov, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia,
 - d) rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
 - e) schvaľuje a rozhoduje o združovaní prostriedkov obce.

4. *Rozpočtová organizácia – najmä:*
- a) predkladá obci rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu,
 - b) predkladá obci podklady potrebné pre vypracovanie záverečného účtu.
 - c) predkladá obci v zákonom stanovených termínoch údaje potrebné k zverejňovaniu v rozpočtovom informačnom systéme RIS SAM v termínoch podľa § 10 týchto zásad.
5. *Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne úkony súvisiace s rozpočtovým procesom, najmä:*
- a) zabezpečuje odborné podklady potrebné na správne a úplné spracovanie návrhu rozpočtu obce a návrhu na zmenu rozpočtu obce,
 - b) sústreďuje a spracúva rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu od fyzických a právnických osôb a subjektov rozpočtového procesu podľa týchto Zásad,
 - c) vyhodnocuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
 - d) spracúva záverečný účet obce ,
 - e) na požiadanie Obecného zastupiteľstva spracováva jednotlivé podkladové materiály, rozbor a pod.,
 - f) zabezpečuje spracovávanie podkladov a výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom v súlade s osobitnou právnou úpravou.¹
 - g) vedie účtovníctvo o stave a pohybe majetku mesta, o príjmoch a výdavkoch a o finančných vzťahoch k štátnemu rozpočtu podľa zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa rozpočtovej klasifikácie platnej v zmysle osobitných predpisov
 - h) *V rámci Obecného úradu zabezpečuje finančné oddelenie počas rozpočtového procesu poradenstvo všetkým subjektom rozpočtového procesu.***

Časť IV.

Zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu

§7

Zostavovanie rozpočtu

1. Práce na zostavení návrhu rozpočtu obce riadi a koordinuje starosta prostredníctvom zamestnancov finančného oddelenia - účtovníčky obce .
2. Účtovníčka obce zostavuje návrh rozpočtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať

¹ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

na rozpočtové požiadavky v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.

3. Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre neho vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi .
4. Zostavený návrh rozpočtu obce prerokuje pracovník finančného oddelenia so starostom obce , a predloží následne na vypracovanie odborného stanoviska hlavného kontrolór obce.

§8

Schvaľovanie rozpočtu

1. Starosta obce predkladá ním odsúhlasený návrh rozpočtu obce na schválenie Obecnému zastupiteľstvu.
2. Pri schvaľovaní rozpočtu musia všetky dodatočne uplatnené poslancecké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov.
3. Finančné oddelenie vykoná rozpis rozpočtu na rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce do 15 dní od schválenia rozpočtu obce Obecným zastupiteľstvom.

§ 9

Rozpočtové provizorium

1. Ak rozpočet obce neschváli Obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, obec hospodári podľa schváleného rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.
2. Obec počas rozpočtového provizória schváli rozpočet obce najneskôr do 31. decembra bežného roka.

Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

§ 10

Poskytovanie údajov

1. *Obec poskytuje ministerstvu financií potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy SR. Údaje na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy poskytuje obec prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu RIS.SAM v správe ministerstva financií (ďalej len „rozpočtový informačný systém“). Obec poskytuje do rozpočtového informačného systému nasledovné údaje v tomto rozsahu a v týchto termínoch:*

- a) **schválený rozpočet** na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu obecným zastupiteľstvom. Ak je rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31. decembra bežného roka, obec poskytuje údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie najneskôr do 10. januára nasledujúceho rozpočtového roka a schválený rozpočet na príslušný rozpočtový rok a rozpočty na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 31. januára nasledujúceho rozpočtového roka,
- b) **upravený rozpočet** najneskôr do 30. kalendárneho dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bola vykonaná zmena rozpočtu orgánom obce / mesta príslušným podľa osobitných predpisov a upravený rozpočet v mesiaci december rozpočtového roka najneskôr do 5. februára nasledujúceho rozpočtového roka
- c) **skutočné plnenie rozpočtu štvrtročne** podľa stavu k 31. marcu, k 30. júnu a k 30. septembru rozpočtového roka najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí príslušného obdobia a podľa stavu k 31. decembru rozpočtového roka najneskôr do 5. februára nasledujúceho rozpočtového roka,
- d) **Rozpočtová organizácia zriadená obcou poskytuje zriaďovateľovi potrebné údaje spravidla do 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po skončení štvrtroka.**
- e) **V prípade tvorby návrhu rozpočtu predkladá svoje požiadavky na návrh rozpočtu na budúci kalendárny rok RO, aj organizačné zložky obce Farná najneskôr do 10.11. b .r.**
- f) **V prípade požiadavky na zmenu úpravu rozpočtu RO, aj organizačné zložky obce Farná predkladajú svoje požiadavky na úpravu rozpočtu písomne účtovníčke obce . /materská škola, školská jedáleň pri MŠ, kultúrne stredisko, zdravotné stredisko, MH /**

Časť V.

Pravidlá rozpočtového hospodárenia

§11

Rozpočtové hospodárenie

1. Obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu obce a počas roka kontroluje hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami.
2. V prípade potreby na základe vývoja hospodárenia obec môže vykonať zmeny vo svojom rozpočte.

§12

Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

1. Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť do konca kalendárneho roka s výnimkou tých prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s osobitnými predpismi možno použiť aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch a to len na účely, na ktoré boli schválené v rozpočte obce. Na zaradenie príjmu alebo výdavku do plnenia rozpočtu obce v rozpočtovom roku je rozhodujúci deň pripísania alebo odpísania prostriedkov z

- príslušného účtu obce.
2. Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené.
 3. Obec môže na základe odôvodnenej žiadosti povoliť výnimku z časového použitia rozpočtových prostriedkov poskytnutých obcou formou dotácie, s výnimkou dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a ďalších dotácií poskytovaných v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.
 4. Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu obce, môže obec na základe rozhodnutia Obecného zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.
 5. ***Prostriedky rezervného fondu môže obec na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť aj na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok***
 6. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu obce možno použiť príjmy kapitálového rozpočtu obce, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka. Za rovnakých podmienok je možné použiť prostriedky rezervného fondu.

§13

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

1. Obec / mesto môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu obce/mesta v priebehu rozpočtového roka sa tieto zdroje môžu výnimočne použiť za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu obce/mesta.
2. Obec/mesto môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu obce v nasledujúcich rokoch.
3. Obec/mesto nesmie prevziať záväzok z úveru, pôžičky alebo iného dlhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby okrem prevzatia záväzku právnickej osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce / mesta ani záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby, okrem záruky prevzatej obcou / mestom za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.
4. Obec/mesto môže prijať návratné zdroje financovania, len ak:
 - a) celková suma dlhu obce/mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
 - b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci/mesta z rozpočtu z iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia

alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu

5. Celkovou sumou dlhu obce / mesta je súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce / mesta
6. Do celkovej sumy dlhu obce / mesta sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce / mesta nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Enviromentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou / mestom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec / mesto vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 4 písm. b) § 14 týchto zásad sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.
7. Dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce/mesta. Porušenie podmienok je povinný bezodkladne oznámiť Ministerstvu financií SR.

§14

Pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch

1. Obec a ňou zriadené a založené právnické osoby oznamujú ministerstvu financií začatie zadávania koncesie na stavebné práce podľa osobitného predpisu a predkladajú ministerstvu financií návrh koncesnej zmluvy na stavebné práce pred jej uzavretím.
 - b) Obec a ňou zriadené a založené právnické osoby postupujú podľa odseku 1, par.15 týchto zásad, ak hodnota plnenia zo zmluvy podľa odseku 1, par.15 týchto zásad za stavebné práce, ktoré sa majú uskutočniť, prevyšuje sumu pri obciach

| | |
|--|--------------|
| a) s počtom obyvateľov do 1 000 | 398 327,03 € |
| b) s počtom obyvateľov od 1 001 do 2 000 | 663 878,38 € |
2. Povinnosti starostu obce a hlavného kontrolóra obce pri uzatváraní zmlúv v osobitných prípadoch sú stanovené v § 17a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

§15

Osobitosti v rozpočtovej sfére

1. Obec môže určiť, že jeho subjekty, ktoré nemajú právnu subjektivitu, budú hospodáriť osobitne, len so zvereným preddavkom. Zároveň určí výšku preddavku a obdobie, na ktoré sa poskytuje. Obec je povinná zúčtovať príjmy a výdavky týchto subjektov

najneskôr do konca rozpočtového roka.

2. Ak obec vykonáva **podnikateľskú činnosť**, príjmy a výdavky na túto činnosť sa **nerozpočtujú** a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi po zdanení používa obec ako doplnkový zdroj financovania. Ak je hospodárskym výsledkom podnikateľskej činnosti obce a vyššieho územného celku k 30. septembru rozpočtového roka strata, obec sú povinní zabezpečiť, aby bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná alebo urobiť také opatrenia na ukončenie podnikateľskej činnosti, aby sa v ďalšom rozpočtovom roku už nevykonávala.
3. Ak obec alebo vyšší územný celok bude vykonávať **podnikateľskú činnosť**, príjmy a výdavky na túto činnosť sa **s účinnosťou od 01.01.2019 budú rozpočtovať a sledovať** na samostatnom **mimorozpočtovom** účte. Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi po zdanení používa obec alebo vyšší územný celok ako doplnkový zdroj financovania. Ak je hospodárskym výsledkom podnikateľskej činnosti obce a vyššieho územného celku k 30. septembru rozpočtového roka strata, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zabezpečiť, aby bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná alebo urobiť také opatrenia na ukončenie podnikateľskej činnosti, aby sa v ďalšom rozpočtovom roku už nevykonávala.
4. Obec môže združovať prostriedky podľa Občianskeho zákonníka. Združené prostriedky sa vedú na samostatnom účte.
5. Obec uskutočňuje platby podľa uzatvorenej zmluvy o združení zo zdrojov, ktoré je oprávnené použiť na činnosť vymedzenú v predmete tejto zmluvy.
6. Obec vysporiada majetok, ktorý získala výkonom činnosti financovanej zo združených prostriedkov.

§16

Ozdravný režim a nútená správa

1. Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútenej správy. Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jeho záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce / mesta predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradila niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dňa jeho splatnosti.
2. Povinnosti starostu obce a hlavného kontrolóra obce pri ozdravnom režime sú stanovené v §19 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Časť VI. Peňažné fondy obce

§17

Peňažné fondy obce

1. Obec vytvára vlastné mimorozpočtové peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov sú :
 - a) prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok
 - b) prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,
 - c) zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania.
2. Zostatky peňažných fondov koncom rozpočtového roka neprepadajú. O použití peňažných fondov rozhoduje Obecné zastupiteľstvo.
3. Prostriedky svojich peňažných fondov používa obec prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa prostriedky peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce/mesta v priebehu rozpočtového roka.
4. Obec vytvára tieto mimorozpočtové peňažné fondy:
 - a) rezervný fond
 - b) sociálny fond
 - c) fond rozvoja obce

§18

Rezervný fond

1. Rezervný fond sa tvorí z prebytku hospodárenia vo výške určenej Obecným / mestským zastupiteľstvom, pričom minimálny ročný prídelený do fondu je 10% z prebytku rozpočtu obce/ mesta uplynulého roka zisteného podľa § 16, ods.6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. . Ďalej môžu byť zdrojom fondu darované finančné prostriedky a zostatky z minulých rokov.
2. Rezervný fond sa používa na nasledovné účely:
 - a) doplnenie zdrojov na obstaranie hmotného a nehmotného majetku,
 - b) úhradu schodkového výsledku hospodárenia,
 - c) krytie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami počas rozpočtového roka,
 - d) obstaranie cenných papierov a na kapitálový vklad do činnosti iných subjektov.
3. ***Fond rozvoja obce môže obec tvoriť z prebytku hospodárenia vo výške určenej Obecným zastupiteľstvom. Čerpanie prostriedkov fondu sa bude riadiť interným predpisom a v súlade s týmito zásadami.***

§19

Sociálny fond

2. Sociálny fond sa tvorí z dohodnutého prídelenia do výšky 1,05 % z celkového objemu skutočne vyplatených miezd v bežnom roku a zo zostatku prostriedkov sociálneho fondu z minulých rokov.

3. Použitie sociálneho fondu stanoví obec ako zamestnávateľ vo vnútornom predpise o zásadách obce pre tvorbu a použitie sociálneho fondu.

Časť VII.

Zmena rozpočtu

§20

Zmena rozpočtu a rozpočtové opatrenia

1. V priebehu roka je možné vykonať zmeny schváleného rozpočtu obce rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:
 - a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
 - c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
 - d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.
2. Obec môže vykonať rozpočtové opatrenia uvedené v odseku 1 písm. d) § 21 týchto zásad do 31. augusta príslušného rozpočtového roka.
Obec môže po tomto termíne vykonávať v priebehu rozpočtového roka len také zmeny rozpočtu, **ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu obce**, s výnimkou zmien rozpočtu z dôvodu potreby úhrady výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce alebo majetku vyššieho územného celku, výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou alebo výdavkov súvisiacich s financovaním spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi.
3. Finančné oddelenie – účtovníčka obce vedie operatívnu evidenciu o všetkých vykonaných rozpočtových opatreniach v priebehu roka.
4. Práce na zostavení návrhu zmeny rozpočtu obce riadi a koordinuje starosta obce prostredníctvom finančného oddelenia.
5. Finančné oddelenie zostavuje návrh na zmenu rozpočtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať finančnému oddeleniu požiadavky na zmenu rozpočtu v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.
6. Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu na zmenu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre neho vyplývajú z plnenia povinnosti ustanovených osobitnými predpismi a súčasne zabezpečiť súlad rozpočtu so zámermi a cieľmi.
7. Zostavený návrh na zmenu rozpočtu obce prerokuje pracovník finančného oddelenia so starostom obce .

§21

Schvaľovanie zmeny rozpočtu Obecným zastupiteľstvom

1. Návrh na úpravu rozpočtu predladá na schválenie na zasadnutí OZ starosta, zamestnanci finančného oddelenia po odsúhlasení starostom obce.
2. Pri schvaľovaní zmeny rozpočtu obce musia všetky dodatočne uplatnené poslanecké návrhy, a návrhy finančnej komisie, obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi obce.
3. Vykonané zmeny rozpočtu nesmú narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu.

§22

Schvaľovanie zmeny rozpočtu starostom

1. Starosta obce je oprávnený vykonávať rozpočtové opatrenia uvedené v odseku 1 písm. a) §20 týchto zásad počnúc rozpočtovými opatreniami rozpočtu obce schváleného na rok 2016 .

Celková výška schválených príjmov a výdavkov musí zostať nezmenená. Takto vykonanú úpravu rozpočtu je povinný starosta predložiť na najbližšom zasadnutí OZ na vedomie poslancom OZ.

2. Starosta obce je oprávnený vykonávať zmeny rozpočtu uvedené v odseku 1 písm. b/ až d/ §§20 v rozsahu určenom na základe uznesenia OZ č. 241/2013 zo dňa 23. augusta 2013 , v rozsahu 3500 EUR na jedno rozpočtové opatrenie , ktoré následne oznámi na vedomie obecného zastupiteľstva na jeho najbližšom zasadnutí.

Časť VIII.

Zodpovednosť za hospodárenie

§23

Zodpovednosť za hospodárenie

1. Za hospodárne, efektívne a účinné využívanie rozpočtových prostriedkov obce zodpovedá starosta obce.
2. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami v rámci zabezpečenia samosprávnych funkcií obce a preneseného výkonu štátnej správy v rozsahu im zverenej pôsobnosti podľa Organizačného poriadku zodpovedajú:
 - a) starosta obce ,
 - b) riaditeľ rozpočtovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Časť IX.

Záverečný účet

§24

Finančné usporiadanie

1. Po skončení rozpočtového roka obec finančne usporiada svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiada finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a VÚC. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do záverečného účtu obce.
2. Obec/mesto je povinná dať si overiť účtovnú závierku audítorom.

§25

Zostavovanie záverečného účtu

1. Práce na zostavení návrhu záverečného účtu obce riadi a koordinuje starosta obce prostredníctvom finančného oddelenia.
2. Finančné oddelenie zostavuje návrh záverečného účtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať finančnému oddeleniu podklady v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré vychádzajú z nimi realizovaného hodnotenia.
3. Záverečný účet obce obsahuje najmä:
 - a) údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný, kapitálový a finančné operácie,
 - b) bilanciu aktív a pasív,
 - c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
 - d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti obce
 - e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa VZN obce o poskytnutí dotácií PO a FO **v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou / mestom zverejnené iným spôsobom**
 - f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
4. Zostavený návrh záverečného účtu obce prerokuje pracovník finančného oddelenia so starostom obce .
5. Návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

§26

Schvaľovanie záverečného účtu

1. Starosta obce predkladá ním odsúhlasený návrh záverečného účtu obce na schválenie Obecnému zastupiteľstvu, a to najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.
2. Prebytok rozpočtu obce po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby rezervného fondu, prípadne iných fondov. O použití prebytku rozpočtu alebo spôsobe úhrady schodku rozhoduje Obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu.
3. Záverečný účet obce schvaľuje Obecné zastupiteľstvo výrokom:

- a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad,
- b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami. V tomto prípade je Obecné zastupiteľstvo povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

Časť X.

Finančná kontrola a hlavný kontrolór obce

§27

Finančná kontrola

1. Finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností, ktorými sa v súlade so zákonom **č.357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov** a osobitnými predpismi overuje:
 - a) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
 - b) dodržiavanie rozpočtu obce
 - c) dodržiavanie zákona č.357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov, medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia, rozhodnutí vydaných na základe osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,
 - d) dodržiavanie uzatvorených zmlúv obcou
 - e) dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií,
 - f) správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva,
 - g) ochranu majetku v správe alebo vo vlastníctve obce
 - h) predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam,
 - i) včasné a spoľahlivé informovanie starostu obce o úrovni hospodárenia s verejnými financiami a o vykonávaných finančných operáciách alebo ich častiach,
 - j) overovanie plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených administratívnou finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste a na odstránenie príčin ich vzniku,
 - k) overovanie ďalších skutočností súvisiacich s finančnou operáciou alebo jej časťou a finančným riadením.
2. Pri nakladaní s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami obec Farná postupuje v súlade so zákonom **č.357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov** a vnútornými predpismi.

§28

Hlavný kontrolór obce

1. Osobitné postavenie v rámci nakladania s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami rozpočtu obce má hlavný kontrolór obce .
2. V rámci rozpočtového procesu najmä:
 - a) vypracováva odborné stanovisko k návrhu rozpočtu ,
 - b) vypracováva odborné stanovisko k návrhu záverečnému účtu,
 - c) kontroluje hospodárenie s finančnými prostriedkami obce a hospodárenie s prostriedkami poskytnutými rozpočtovým a príspevkovým organizáciám,
 - d) sleduje, monitoruje priebežne a kontroluje finančné plnenie rozpočtu , predkladá účtovníčke návrhy na vykonanie rozpočtových opatrení
 - e) metodicky usmerňuje činnosť a prácu zamestnancov jednotlivých zložiek organizačnej štruktúry obce
3. Výsledky svojej činnosti kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Časť XI.

Rozpočtové a príspevkové organizácie obce

§29

Definície

1. Rozpočtová organizácia je právnická osoba obce, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet obce. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí obec v rámci svojho rozpočtu.
2. Príspevková organizácia je právnická osoba obce, ktorej menej ako 50% nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet obce zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené obcou/mestom v rámci svojho rozpočtu.

§30

Hospodárenie

1. Rozpočtové a príspevkové organizácie sú na rozpočet obce zapojené finančným vzťahom a obec garantuje a kontroluje ich činnosť. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami týchto organizácií zodpovedajú ich štatutári.
2. Zriaďovanie, zmena, zrušovanie a hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií sa riadi zásadami uvedenými v zákone č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.
3. Rozpočtová organizácia hospodári s rozpočtovými prostriedkami vrátane prostriedkov prijatých od iných subjektov. Rozpočtová organizácia **zostavuje rozpočet príjmov a výdavkov, ktorý zahŕňa všetky prostriedky, s ktorými hospodári** . Pritom sa riadi záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu určenými zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a zriaďovateľom. Peňažné dary sa použijú v súlade s ich určeným účelom; ak účel nie je určený, rozpočtová organizácia použije peňažné dary na ďalší rozvoj a skvalitnenie svojej činnosti.

4. **V prípade, ak počas platnosti týchto Zásad obec zriadi príspevkovú organizáciu, tá bude hospodáriť podľa svojho rozpočtu príjmov a výdavkov.** Jej rozpočet bude zahŕňať aj príspevok z rozpočtu zriaďovateľa a prostriedky prijaté od iných subjektov. Peňažné dary sa použijú v súlade s ich určeným účelom; ak účel nie je určený, príspevková organizácia použije peňažné dary na ďalší rozvoj a skvalitnenie svojej činnosti

Časť XII. Záverečné ustanovenia

§31

1. Návrh rozpočtu obce a záverečný účet musia byť pred schválením v Obecnom zastupiteľstve uverejnené minimálne na 15 dní na úradnej tabuli obce a na internetovej stránke obce.
2. Schválený rozpočet obce, schválený rozpočet obce vrátane zmien a záverečný účet musia byť zverejnené po schválení Obecným zastupiteľstvom na úradnej tabuli obce a internetovej stránke obce.
3. Zmeny a doplnky týchto Zásad schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
4. Na týchto Zásadách sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo vo Farnej dňa 27.10.2016 uznesením č. 187/2016
5. Zásady nadobúdajú účinnosť 27.10.2016

.....

Starostka obce

Prílohy

- | | |
|--------------|---|
| Príloha č. 1 | Rozpočtový harmonogram |
| Príloha č. 2 | Rozpočtová požiadavka - vzor |
| Príloha č. 3 | Uznesenie obecného zastupiteľstva o neuplatňovaní programovej štruktúry |
| Príloha č. 4 | Uznesenie obecného zastupiteľstva o vykonávaní rozpočtových opatrení starostom obce |